

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TỔNG SỸ HOÀNG

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ
QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN PHÚ BÌNH**

LUẬN VĂN THẠC SỸ KINH TẾ

Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế

Thái Nguyên, năm 2012

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TỔNG SỸ HOÀNG

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ
QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN PHÚ BÌNH**

Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế

Mã số: 60.34.01

LUẬN VĂN THẠC SỸ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS . ĐỖ QUANG QUÝ

Thái Nguyên, năm 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng đây là công trình nghiên cứu độc lập của tôi, có sự hỗ trợ từ thầy hướng dẫn và các thầy cô trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh thuộc Đại học Thái Nguyên, lãnh đạo và cán bộ công chức, viên chức BHXH huyện Phú Bình. Các nội dung nghiên cứu và kết quả trong đề tài này là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất cứ công trình nào.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2012

Tác giả

Tổng Sỹ Hoàng

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng QLĐT Sau Đại học, cùng các thầy, cô giáo trong trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Đặc biệt xin chân trọng cảm ơn PGS.TS. Đỗ Quang Quý với cương vị hướng dẫn khoa học đã trực tiếp chỉ bảo, hướng dẫn tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Nhân dịp này, tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo cơ quan, gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã động viên, giúp đỡ để tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Xin chân thành cảm ơn !

Thái Nguyên, ngày 12 tháng 8 năm 2012

Tác giả

Tổng Sỹ Hoàng

MỤC LỤC

Trang	
	Lời cam đoan i
	Lời cảm ơn ii
	Mục lục iii
	Danh mục chữ viết tắt vii
	Danh mục bảng biểu, sơ đồ viii
	Mở đầu 1
	1. Sự cần thiết của đề tài nghiên cứu 1
	2. Mục tiêu nghiên cứu 2
	3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu 2
	4. Những đóng góp của luận văn 3
	5. Kết cấu của luận văn 3
	Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ BẢO HIỂM XÃ HỘI VÀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI 4
	1.1. Cơ sở lý luận chung về Bảo hiểm Xã hội 4
	<i>1.1.1 Sự cần thiết khách quan của Bảo hiểm xã hội trong nền kinh tế thị trường 4</i>
	<i>1.1.2. Khái niệm về BHXH 5</i>
	<i>1.1.3. Bản chất của bảo hiểm xã hội 7</i>
	<i>1.1.4. Đối tượng Bảo hiểm xã hội 9</i>
	<i>1.1.5. Chức năng của BHXH 10</i>
	<i>1.1.6. Hệ thống các chế độ trong BHXH 11</i>
	<i>1.1.7. Quỹ bảo hiểm xã hội 12</i>
	1.2. Quản lý thu BHXH 14
	<i>1.2.1. Mô hình quản lý thu BHXH ở một số nước trên thế giới 14</i>
	<i>1.2.2. Quản lý thu BHXH ở Việt Nam 18</i>
	Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN PHÚ BÌNH 24
	2.1. Câu hỏi nghiên cứu 24

2.2. Phương pháp nghiên cứu	24
2.2.1. <i>Phương pháp thu thập thông tin</i>	24
2.2.1.1. <i>Phương pháp điều tra chọn mẫu</i>	25
2.2.1.2. <i>Phương pháp phỏng vấn sâu</i>	25
2.2.1.3. <i>Phương pháp quan sát</i>	26
2.2.2. <i>Tổng hợp và xử lý thông tin</i>	26
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	27
2.3.1 <i>Mục tiêu, yêu cầu của hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu</i>	27
2.3.2 <i>Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu</i>	28
2.3.2.1 <i>Chỉ tiêu số thu BHXH</i>	28
2.3.2.2 <i>Chỉ tiêu số lượng lao động</i>	31
2.3.2.3 <i>Chỉ tiêu số nợ BHXH</i>	36
2.3.2.4 <i>Chỉ tiêu thời gian nợ BHXH</i>	37
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH Ở BHXH HUYỆN PHÚ BÌNH GIAI ĐOẠN 2009 - 2011	38
3.1. Giới thiệu chung về cơ quan BHXH huyện Phú Bình – Tỉnh Thái Nguyên	38
3.1.1. <i>Đặc điểm tự nhiên và kinh tế xã hội huyện Phú Bình ảnh hưởng đến thu BHXH</i>	38
3.1.2. <i>Giới thiệu về BHXH huyện Phú Bình</i>	39
3.2. Chức năng nhiệm vụ và cơ cấu tổ chức của BHXH huyện Phú Bình	40
3.2.1. <i>Chức năng nhiệm vụ</i>	40
3.2.2 <i>Cơ cấu tổ chức của BHXH huyện Phú Bình</i>	42
3.3. Thực trạng công tác thu BHXH tại BHXH huyện Phú Bình giai đoạn 2009-2011	43
3.3.1. <i>Khái quát chung</i>	43
3.3.2. <i>Thực trạng công tác quản lý thu BHXH</i>	44
3.3.2.1 <i>Thực trạng công tác quản lý đối tượng tham gia BHXH</i>	44
3.3.2.2. <i>Tiền lương làm căn cứ đóng BHXH</i>	47
3.3.2.3. <i>Quản lý phương thức và mức đóng BHXH</i>	50
3.3.3. Thực trạng công tác quản lý mức thu và quy trình quản lý thu BHXH ở BHXH huyện Phú Bình	52

3.3.3.1. Quản lý mức thu và phương thức thu BHXH ở bảo hiểm xã hội huyện Phú Bình	52
3.3.3.2. Quy trình quản lý thu BHXH ở bảo hiểm xã hội huyện Phú Bình	54
3.3.4. Thực trạng công tác tổ chức thu BHXH ở BHXH huyện Phú Bình	55
3.3.4.1. Phân cấp quản lý thu bảo hiểm xã hội	55
3.3.4.2. Lập và xét duyệt kế hoạch thu bảo hiểm xã hội hàng năm	55
3.3.4.3 Quản lý tiền thu bảo hiểm xã hội	56
3.3.4.4. Thông tin báo cáo	56
3.3.4.5. Quản lý hồ sơ, tài liệu	57
3.3.5. Những kết quả đạt được	57
3.3.5.1. Kết quả thu bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế bắt buộc	57
3.3.5.2 Đánh giá về công tác quản lý thu bảo hiểm xã hội ở bảo hiểm xã hội huyện Phú Bình	63
Chương 4. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC THU BHXH HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN	67
4.1. Phương hướng	67
4.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác thu BHXH	68
4.2..1 Đối với cơ quan BHXH huyện Phú Bình	68
4.2.1.1. Về cán bộ chuyên quản, chuyên thu của BHXH huyện Phú Bình	68
4.2.1.2. Về phương pháp thu BHXH	68
4.2.1.3. Về nghiệp vụ thu, quản lý quỹ BHXH	69
4.2.1.4. Về cơ chế quản lý thu BHXH	78
4.2.1.5. Về cơ chế chính sách thực hiện công tác thu BHXH	79
4.2.1.6. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra đối với công tác thu quỹ BHXH	79
4.2.1.7. Mở rộng đối tượng, hình thức tham gia BHXH	80
4.2.1.8. Tăng cường, đề cao vai trò, hiệu quả trong việc phối kết hợp của các cơ quan quản lý Nhà nước	80
4.2.2. Đối với đơn vị sử dụng lao động	82
4.3. Các giải pháp khác	82

4.4. Một số kiến nghị thực hiện giải pháp	83
4.4.1. Kiến nghị với Nhà nước, Quốc hội và Chính phủ	83
4.4.2. Kiến nghị với cấp ủy, chính quyền địa phương	86
KẾT LUẬN	88
TÀI LIỆU THAM KHẢO	90

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

- BHXH :Bảo hiểm xã hội
NSNN :Ngân sách Nhà nước
NSDLĐ :Người sử dụng lao động
NLĐ :Người lao động
BNN :Bệnh nghề nghiệp
TNLĐ :Tai nạn lao động
BHXHVN :Bảo hiểm xã hội Việt Nam
HTX :Hợp tác xã
ILO :Tổ chức lao động quốc tế
DNNQD :Doanh nghiệp ngoài quốc doanh

DANH MỤC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ

Tên bảng	Trang
Bảng 3.1: Đối tượng tham gia BHXH, BHYT bắt buộc giai đoạn 2009 - 2011	39
Bảng 3.2: Số tiền nợ đọng BHXH	45
Bảng 3.3: Kết quả thu BHXH, BHYT bắt buộc giai đoạn 2006 - 2009	51
Bảng 3.4: Kết quả thu BHXH, BHYT bắt buộc theo khối loại hình giai đoạn 2009– 2011	54
Bảng 3.5: Kết quả thu BHXH, BHYT bắt buộc các doanh nghiệp ngoài quốc doanh giai đoạn 2009 - 2011	56
Sơ đồ 3.1: Hệ thống BHXH Việt Nam	34
Sơ đồ 3.2: Cơ cấu tổ chức bộ máy hoạt động của BHXH huyện Phú Bình	37